

III.

De ondergeteekende stelt voor van art. 34, 1°, weg te laten
m. in de praktische godgeleerdheid.

VAN NAAMEN.

[49.]

I.

Ingevolge de wijziging, van Regeringswege voorgesteld bij stuk 47 van n°. 18, hebben de ondergeteekenden de eer, ter vervanging van hun amendement, gedrukt in stuk 18 van n°. 18, alsnu nader voor te stellen:

Art. e, van hoofdstuk IV, te lezen als volgt:

» De examens, in de drie voorgaande artikelen bedoeld, worden aan de universiteiten afgenomen door de faculteiten.

» Eenmaal 'sjaars wordt mede gelegenheid gegeven tot het afleggen dier examens voor eene bijzondere commissie, door Ons te benoemen.»

C. J. H. VAN NISPEN.

DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

II.

Ondergeteekende stelt voor aan artikel c (stuk n°. 47) als derde lid toe te voegen:

» Tot het afleggen der examens ter verkrijging van het doctoraat in de staatswetenschappen worden ook zij toegelaten, die het eindexamen van de hogere burgerscholen met vijfjarigen cursus of het examen A, bedoeld bij art. 59 de wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 50), met goed gevolg hebben afgelegd.»

Toelichting.

De bedoeling van het doctoraat in de staatswetenschappen schijnt den ondergeteekende toe te moeten zijn om aan jongelieden, die niet in de regtsgeleerdheid in engeren zin een doctoraat willen verwerven, de gelegenheid tot het verwerven van een afzonderlijk doctoraat open te stellen. Hij heeft hierbij het oog op aanstaande beamtenden, hoofden van handelshuizen, bankiers en credietinstellingen enz. Het is wenschelijk, dat ook deze van de universiteiten gebruik maken. Zal zij echter voor hen bruikbaar zijn, dan moet van hen geene klassieke opleiding gevorderd worden. Deze is voor de studie in de staatswetenschappen geenszins onmisbaar. Door aanneming van het amendement zal tevens indirect een waarborg verkregen worden, dat voor het doctoraat in de staatswetenschappen niet, gelijk in het oorspronkelijk ontwerp, een examen in het Romeinsche regt volgens de instituten en in de geschiedenis van het Romeinsche regt zal gevorderd worden.

S. VAN HOUTEN.

III.

Art. 34 a. De woorden:

1°. » Aan de universiteit te Leiden », te veranderen in: » Aan minstens ééne universiteit ».

2°. De laatste alinea weg te laten.

VAN NAAMEN VAN EEMNES.

IV.

De heer JONCKBLOET stelt voor:

1°. Art. 34 a te lezen zoo als door de Regering werd voorgesteld op n°. 45 van de stukken.

2°. In art. 35 de woorden » en art. 34 a » te doen wegvallen.

[50.]

I.

Aan het tweede lid van art. b, stuk n°. 47, wordt toegevoegd:

» Het opstellen en verdedigen van een proefschrift wordt niet verplichtend gesteld.»

OLDENHUIS GRATAMA.

S. VAN HOUTEN.

II.

De ondergeteekende stelt voor in art. c, stuk 47, in te voegen als 2de alinea:

» Tot het afleggen dezer examina in de faculteiten der geneeskunde en der wis- en natuurkunde, worden ook zij toegelaten, die het diploma bezitten van het eindexamen der hogere burgerschool met vijfjarigen cursus of van het examen A der Polytechnische school.»

ROMBACH.

[18. 51.]

ONTWERP VAN WET, zoo als het op 1 April was aangenomen af nog in behandeling bleef.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens art. 194 der Grondwet het hooger onderwijs moet worden geregeld door de wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL I.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.

Hooger onderwijs omvat de vorming en voorbereiding tot zelfstandige beoefening der wetenschappen en tot het bekleeden van maatschappelijke betrekkingen, waarvoor eene wetenschappelijke opleiding vereischt wordt.

Art. 2.

De scholen van hooger onderwijs worden onderscheiden in openbare en bijzondere.

Openbare scholen zijn die, opgericht en onderhouden door gemeenten en het Rijk, afzonderlijk of gezamenlijk; de overige zijn bijzondere scholen.

Art. 3.

Tot het geven van hooger onderwijs aan gemeentelijke of bijzondere scholen, behoeven vreemdelingen Onze vergunning.

TITEL II.

VAN HET OPENBAAR HOGER ONDERWIJS.

Art. 4.

Openbaar hooger onderwijs wordt gegeven aan:

gymnasia;

het Athenaeum Illustre te Amsterdam;

universiteiten.

HOOFDSTUK I.

VAN DE GYMNASIA.

§ 1. Van de scholen.

Art. 5.

Gymnasia zijn instellingen, voorbereidend tot universitair onderwijs.

Aan de gymnasia wordt onderwijs gegeven in:

- a. de grieksche taal en letterkunde;
- b. de latijnsche taal en letterkunde;
- c. de nederlandsche taal en letterkunde;
- d. de fransche taal;
- e. de hoogduitsche taal;
- f. de engelsche taal;
- g. de geschiedenis;
- h. de aardrijkskunde;
- i. de wiskunde;
- k. de natuurkunde;
- l. de scheikunde;
- m. de natuurlijke historie;

Aan de gymnasia kan ook onderwijs gegeven worden in:

- n. de hebreuwsche taal;
- o. de gymnastiek.

Art. 6.

In elke gemeente, waar de bevolking twintig duizend zielen te boven gaat, wordt door het gemeentebestuur een gymnasium opgericht of naar de voorschriften dezer wet ingerigt en in stand gehouden.

In andere gemeenten kan een gymnasium opgericht worden.

Mogt in eene gemeente van boven twintig duizend zielen op bezoek van een gymnasium weinig te rekenen zijn, dan kan zoodanige gemeente door Ons van het voorschrift der eerste zinsnede van dit artikel vrijgesteld worden.

Art. 7.

Het onderwijs aan de gymnasia wordt gegeven in eenen zesjarigen cursus, in overeenstemming met een leerplan, door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld, regelende den omvang van het onderwijs, in art. 5 genoemd, en de wijze, waarop het over de verschillende jaren van den cursus moet worden verdeeld.

Dit leerplan wordt zoo ingerigt, dat het na het vijfde jaar splitsing toelaat tusschen de leerlingen die gedurende het laatste jaar van den cursus voortgezet onderwijs hoofdzakelijk in de letterkundige en die dit hoofdzakelijk in de wis- en natuurkundige vakken verlangen te genieten:

Het staat aan de besturen van gemeenten, waar de bevolking minder dan twintig duizend zielen bedraagt, en, met Onze toestemming, aan die der in het eerste lid van art. 6 bedoelde gemeenten vrij den zesjarigen cursus met twee jaren te verminderen. In dat geval moet het onderwijs in het eerste studiejaar van den verkorten cursus overeenstemmen met dat in het eerste studiejaar van den zesjarigen cursus, en zoo elk volgend jaar. De gymnasia met aldus verkorten cursus dragen den naam van progymnasia.

Art. 8.

Aan de gemeenten kan ten behoeve van hare gymnasia uit 's Rijks kas subsidie worden verleend.

De gemeenten, dusverre in het genot van Rijkssubsidie ten behoeve harer latijnsche scholen of gymnasia, blijven in dat genot, voor zooveel die instellingen aan de vereischten dezer wet voldoen.

Art. 9.

Om als leerling aan een gymnasium te worden toege-

laten, wordt het afleggen van een examen gevorderd.

Dit examen, afgenomen door een of meer leeraren onder toezigt van curatoren, betreft voor de toelating tot het eerste studiejaar: het lezen, schrijven, rekenen, de beginselen der Nederlandsche taal, der aardrijkskunde en der geschiedenis.

Voor de toelating tot een hooger studiejaar betreft het examen hetgeen in het voorgaande studiejaar is onderwezen aan het gymnasium, tot hetwelk de toelating wordt verlangd.

Geen leerling van een gymnasium wordt tot een hooger studiejaar bevorderd dan ten gevolge van een bij het einde van het studiejaar door leeraren onder toezigt van curatoren te houden overgangsexamen, waaruit blijkt dat hij voldoende kundigheden bezit om het onderwijs in dat studiejaar te kunnen bijwonen.

Bij verschil van gevoelen tusschen leeraren en curatoren omtrent den uitslag van een examen beslist het collegie van curatoren.

Art. 10 (oud 9bis).

Al hetgeen de toelating tot de gymnasia, de verplichtingen van den rector en de leeraren, de regeling van het onderwijs en de vacantien betreft, wordt, voor zooverre het niet door deze wet is beslist, door den gemeenteraad geregeld.

Art. 11 (oud 10).

Aan de leerlingen der gymnasia, met zesjarigen cursus, die het onderwijs tot aan het einde hebben bijgewoond, wordt eenmaal 's jaars gelegenheid gegeven, om, ten gevolge van een mondeling en schriftelijk examen, een getuigschrift te verkrijgen, dat zij bekwaam zijn tot de studie aan eene universiteit over te gaan in de faculteit in het getuigschrift vermeld.

Deze examens, voor zoo verre zij mondeling zijn, in het openbaar te houden, worden afgenomen door de leeraren van het gymnasium, ten overstaan van een of meer gecommiteerden, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aan te wijzen. Bij verschil van gevoelen tusschen de leeraren en den gecommiteerde of de gecommiteerden omtrent het verleenen van het getuigschrift, beslissen laatstgenoemde.

Het programma van deze examens wordt door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld.

Art. 12 (oud 11).

Aan alle anderen dan de bij art. 11 (oud 10) vermelde, wordt eenmaal 's jaars gelegenheid gegeven om, hetzij door deelneming aan de daar bedoelde eindexamens bij een gymnasium te hunner keuze, hetzij ten gevolge van gelijk examen als in dat artikel, bij eene door Ons te benoemen commissie, gelijk getuigschrift te verkrijgen.

De tijd en de plaats der vergaderingen dezer commissie worden door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald. Hare leden genieten uit 's Rijks kas vergoeding voor reis- en verblijfkosten, benevens vacatiegelden.

Art. 13 (oud 11bis).

Zij, die het eindexamen van de hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus of het examen A, bedoeld bij art. 59 der wet van 2 Mei 1863 (Staatsblad n°. 50) met goed gevolg hebben afgelegd, worden bij de in artt. 11 en 12 (oud 10 en 11) omschreven examens alleen geëxamineerd in de vakken, waarin zij bij het door hen afgelegd examen niet zijn geëxamineerd.

Bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur wordt door Ons bepaald, van welke vakken zij, die andere van Staatswege ingestelde en gedeeltelijk dezelfde vakken omvattende examens met goed gevolg hebben afgelegd, bij de in artt. 11 en 12 (oud 10 en 11) omschreven examens zullen zijn vrijgesteld.

§ 2. Van de onderwijzers.

Art. 14 (oud 12).

De onderwijzers aan de gymnasia dragen den titel van leeraar.

Aan het hoofd van elk gymnasium is een der leeraren geplaatst, die den titel draagt van rector.

Een der leeraren wordt aangewezen om den rector bij verandering te vervangen; hij draagt den titel van conrector.

Art. 15 (oud 13).

Het getal der leeraren voor de gymnasia, alsmede het bedrag hunner jaarwedden, wordt door den gemeenteraad vastgesteld.

De besluiten van den gemeenteraad, daartoe betrekkelijk, worden voor de scholen, tot wier oprichting de gemeenten krachtens deze wet verplicht zijn, aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, voor die, welke door het Rijk worden gesubsidieerd, aan de goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken onderworpen.

Art. 16 (oud 14).

(De behandeling uitgesteld tot na hoofdstuk IV.)

Om tot leeraar aan een gymnasium benoemd te kunnen worden, wordt gevorderd, behalve een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het hoofd van het bestuur der gemeente of gemeenten, waar men gedurende de twee laatste jaren heeft gewoond:

a. voor de grieksche en latijnsche talen en letterkunde de graad van doctor in de klassieke letterkunde;

b. voor de nederlandsche taal en letterkunde de graad van doctor in de nederlandsche letterkunde;

c. voor de fransche, hoogduitsche en engelsche talen het bezit eener acte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in die vakken;

d. voor de geschiedenis de graad van doctor in de klassieke letterkunde of die van doctor in de nederlandsche letterkunde;

e. voor de aardrijkskunde de graad van doctor in de nederlandsche letterkunde;

f. voor de wiskunde en de natuurkunde de graad van doctor in de wis- en sterrekunde of die van doctor in de natuurkunde;

g. voor de scheikunde de graad van doctor in de scheikunde;

h. voor de natuurlijke historie de graad van doctor in de aard- en delfstofkunde of die van doctor in de plant- en dierkunde;

i. voor de hebreuwsche taal- en letterkunde de graad van doctor in de godgeleerdheid of die van doctor in de semitische letterkunde.

Tot het geven van dit onderwijs zijn ook benoembaar de Nederlandsch Israëlitische en Portugeesch Israëlitische godgeleerden van den eersten en tweeden rang en godsdienst-onderwijzers van den hoogsten en middelsten rang;

k. voor de gymnastiek het bezit eener acte van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in dat vak.

Tot het geven van het onderwijs, hierboven vermeld onder a, b, e, f, g, h en i, zijn ook benoembaar zij, die het examen laatstelijk voorafgaande aan dat ter verkrijging van den doctoralen graad, met goed gevolg hebben afgelegd.

Tot het geven van het onderwijs, hierboven vermeld onder b, d, e, f, g en h zijn ook benoembaar zij, die in het bezit zijn van acten van bekwaamheid tot het geven van middelbaar onderwijs in die vakken aan eene hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus.

Voor de rectoren en conrectoren, met uitzondering der conrectoren van progymnasia, wordt de graad van doctor gevorderd.

Art. 17 (oud 15).

De leeraren der gymnasia worden benoemd door den gemeenteraad, die vooraf eene aanbevelingslijst van benoembaren ontvangt, door curatoren, na verhoor van den inspecteur, wiens advies aan den gemeenteraad wordt overgelegd, opgemaakt.

Zij kunnen door burgemeester en wethouders worden geschorst. Deze geven zoo spoedig mogelijk rekenschap van hun besluit aan den gemeenteraad.

Zij worden ontslagen door den gemeenteraad, burgemeester en wethouders en den inspecteur gehoord.

Is schorsing naar inzien van den inspecteur noodig, en zijn burgemeester en wethouders nalatig of weigerachtig

daartoe over te gaan, dan kan de schorsing door Gedeputeerde Staten geschieden.

Is ontslag naar inzien van burgemeester en wethouders of van den inspecteur noodig, en is de gemeenteraad nalatig of weigerachtig daartoe over te gaan, dan kan het ontslag door Gedeputeerde Staten geschieden.

Art. 18 (oud 16).

De schorsing van een leeraar geschiedt hoogstens voor drie maanden.

Het besluit tot schorsing bepaalt, of zij geschiedt met behoud, dan wel met gedeeltelijk of geheel verlies der bezoldiging.

Schorsing of ontslag wordt niet uitgesproken dan nadat de belanghebbende is gehoord of opgeroepen.

Art. 19 (oud 17).

Van de besluiten, krachtens art. 15 (oud 13), 2de lid, en artt. 17 en 18 (oud 15 en 16) door Gedeputeerde Staten genomen, kan bij Ons in beroep worden gekomen door den belanghebbende en, voor zoo ver ieder in het ongelijk is gesteld, door burgemeester en wethouders, den gemeenteraad en den inspecteur.

Art. 20 (oud 18).

Aan leeraren der gymnasia, tot wier oprichting de gemeenten verplicht zijn, wordt ten laste van den Staat pensioen verleend in de gevallen, naar de regelen en onder de voorwaarden, voor burgerlijke ambtenaren bij de wet vastgesteld of nader vast te stellen, een en ander overeenkomstig de bijzondere bepalingen, in dit en de drie volgende artikelen vervat.

Voor de toepassing dier regelen worden de genoemde leeraren als burgerlijke ambtenaren beschouwd. Zij behooren tot de deelhebbenden in het voor die ambtenaren bij de eerste afdeling der wet betreffende de burgerlijke pensioenen, laatstelijk gewijzigd bij die van 21 Mei 1873 (Staatsblad n°. 64), ingesteld pensioenfonds.

Art. 21 (oud 19).

De bijdragen, ingevolge het voorgaande artikel door de leeraren verschuldigd, worden door de zorg der gemeentebesturen geïnd en aan het Rijk verantwoord.

Art. 22 (oud 20).

Van de pensioenen, die ingevolge art. 20 (oud 18) dezer wet aan leeraren worden toegekend, wordt alleen dat gedeelte ten laste van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren gebragt, waarvoor het fonds bijdragen heeft genoten. Het overige gedeelte komt ten laste van het hoofdstuk der Staatsbegrooting, waaruit kosten voor het openbaar onderwijs worden gekweten.

Deze splitsing valt niet onder het verbod, vervat in art. 29 der wet betreffende de burgerlijke pensioenen.

Art. 23 (oud 21).

Door de gemeente, uit welke krachtens deze wet leeraren van gymnasia worden gepensioneerd, wordt aan den Staat vergoed de helft van het pensioensbedrag, hetwelk ingevolge het voorgaande artikel ten laste der Staatsbegrooting wordt gebragt.

§ 3. Van de kosten.

Art. 24 (oud 22).

Ter tegemoetkoming in de kosten der gymnasia kan van iederen leerling eene bijdrage gevorderd worden, die echter het bedrag van f 100 's jaars voor den geheelen cursus niet te boven gaat.

Het invoeren, wijzigen en afschaffen van deze bijdrage geschiedt met inachtneming van de artt. 232—236 der wet van 29 Junij 1851 (Staatsblad n°. 85). De invordering wordt geregeld door eene plaatselijke verordening, overeenkomstig de bepalingen van de artt. 258—262 dier wet.

§ 4. Van het bestuur en het toezigt.

Art. 25 (oud 23).

Bij elk gymnasium is een collegie van curatoren, door den gemeenteraad benoemd.

Aan dit collegie wordt jaarlijks uit de gemeentekas eene som voor bureaunkosten toegelegd.

Art. 26 (oud 24).

Het collegie van curatoren zorgt voor de getrouwe nakoming dezer wet en van alle krachtens haar uitgevaardigde verordeningen.

Het deelt den inspecteur de belangrijke veranderingen mede, die in het gymnasium hebben plaats gehad en doet aan het gemeentebestuur de voorstellen, die het in het belang der instelling noodzakelijk acht.

Het doet jaarlijks vóór 1 Maart aan den gemeenteraad een beredeneerd verslag omtrent den toestand van het gymnasium in het vorig jaar, en vóór 1 September aan den inspecteur gelijk verslag over het afgelopen studiejaar.

Art. 27 (oud 25).

Het toezigt op de gymnasia is, onder het oppertoezicht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, opgedragen aan een of meer inspecteurs.

De inspecteurs worden door Ons benoemd en ontslagen. Zij genieten uit 's Rijks kas eene jaarwedde, benevens vergoeding voor reis- en verblijfkosten. Zij bekleeden geen ambten of bedieningen zonder Onze toestemming.

Art. 28 (oud 26).

De inspecteurs leggen, bij de aanvaarding hunner betrekking, in handen van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, den eed of de belofte af, dat zij haar naar behooren en trouw zullen waarnemen.

Art. 29 (oud 27).

De inspecteurs zijn bevoegd van de overtredingen dezer wet en van alle krachtens haar uitgevaardigde verordeningen, voor zoo veel de gymnasia betreft, proces-verbaal op te maken.

Art. 30 (oud 28).

De inspecteurs hebben den vrijen toegang tot alle gymnasia onder hun toezigt geplaatst. De curatoren en rectoren zijn gehouden hun de verlangde inlichtingen te geven omtrent de school en het onderwijs. Weigering van toegang of inlichting wordt gestraft met eene boete van f 25, en bij herhaling van f 50; in het laatste geval met of zonder gevangenisstraf van een tot drie dagen.

Curatoren zijn hoofdelijk voor het geheel der gezamenlijk opgelegde boeten aansprakelijk.

Tegen den curator, die bewijst het zijne te hebben gedaan om aan het voorschrift gevolg te geven, wordt geen veroordeeling uitgesproken.

Art. 31 (oud 29).

De inspecteurs zorgen door bezoek bekend te blijven met de gymnasia onder hun toezigt geplaatst; zij trachten door overleg met de gemeentebesturen, de curatoren en de rectoren den bloei der gymnasia te bevorderen; zij lichten de Regering voor omtrent alle onderwerpen waarover hun bericht wordt gevraagd en doen aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken de noodige voorstellen.

Zij doen jaarlijks vóór 1 November aan Onzen voornoemden Minister een beredeneerd verslag omtrent den toestand van het onderwijs bij de gymnasia onder hun toezigt geplaatst.

HOOFDSTUK II.

VAN HET ATHENAEUM ILLUSTRE TE AMSTERDAM.

Art. 32 (oud 30).

Het Athenaeum Illustre te Amsterdam is eene gemeentelijke instelling van universitair onderwijs. De bepaling

der vakken daar te onderwijzen, de regeling en omvang van het onderwijs, de wijze van aanstelling der docenten, benevens al hetgeen eene behoorlijke inrigting verder vereischt, worden aan het gemeentebestuur overgelaten.

De daartoe betrekkelijke besluiten worden aan Ons medegedeeld en niet ten uitvoer gelegd vóór dat gebleken is, dat daartegen geen bedenking bestaat. Dit laatste wordt geacht het geval te zijn, indien binnen twee maanden na ontvangst der besluiten, door Ons niet is beslist.

Art. 33 (oud 31).

Het gemeentebestuur van Amsterdam doet jaarlijks vóór 1 September aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een beredeneerd verslag omtrent den toestand van het Athenaeum Illustre in het afgelopen studiejaar.

Art. 34 (oud 31 bis).

Op de bijdragen in de kosten van het Athenaeum Illustre zijn toepasselijk de artt. 232—236 der wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* n^o. 85). De invordering wordt geregeld door eene plaatselijke verordening, overeenkomstig de bepalingen van de artt. 258—262 dier wet.

HOOFDSTUK III.

VAN DE UNIVERSITEITEN.

§ 1. Algemeene bepalingen.

Art. 35 (oud 32).

Er zijn drie Rijk-universiteiten, gevestigd te Leiden, te Utrecht en te Groningen.

Art. 36 (oud 32a).

Aan de gemeente Amsterdam wordt toegestaan het Athenaeum Illustre tot universiteit in te rigten, mits deze voldoe aan al de eischen, bij de wet ten opzichte van den omvang van het onderwijs, de promotien, de examina en de toelating daartoe voor de Rijksuniversiteiten gesteld en bovendien de aanstelling der hoogleeraren aan Onze bekrachtiging worde onderworpen.

Bij voldoening hieraan heeft deze universiteit ten aanzien van de door haar te verleen doctorale graden en af te nemen examina gelijke regten als de Rijksuniversiteiten.

Art. 37 (oud 32b).

De besluiten van den gemeenteraad, waarbij het Athenaeum Illustre wordt ingerigt op den voet in het voorgaande artikel bedoeld, worden aan ons medegedeeld, en niet ten uitvoer gelegd, vóór dat gebleken is, dat daartegen geen bedenking bestaat. Dit laatste wordt geacht het geval te zijn, indien binnen twee maanden na ontvangst van het besluit door Ons niet is beslist.

Art. 38 (oud 32c).

Het gemeentebestuur van Amsterdam doet jaarlijks vóór 1 September aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een beredeneerd verslag omtrent den toestand der gemeentelijke universiteit in het afgelopen studiejaar.

Art. 39 (oud 32d).

Met het toezigt op de gemeentelijke universiteit te Amsterdam is belast een collegie van vijf curatoren, waarvan de burgemeester lid en voorzitter is, twee leden door Ons en twee door den gemeenteraad worden benoemd en ontslagen.

De werkzaamheden van dat collegie en de aftreding der leden worden geregeld bij besluit van den gemeenteraad, op hetwelk art. 37 (oud 32b) toepasselijk is.

Art. 40 (oud 32e).

Op de bijdragen in de kosten van de gemeentelijke universiteit te Amsterdam zijn toepasselijk de artt. 232—236 der wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* n^o. 85). De invordering wordt geregeld door eene plaatselijke verorde-

ning, overeenkomstig de bepalingen van de artt. 258—262 dier wet.

Art. 41 (oud 33).

Elke der universiteiten bevat de navolgende faculteiten:

- a. de faculteit der godgeleerdheid;
- b. " " " regtsgeleerdheid;
- c. " " " geneeskunde;
- d. " " " wis- en natuurkunde;
- e. " " " letteren en wijsbegeerte.

§ 2. *Van het onderwijs aan de Rijksuniversiteiten.*

Art. 42 (oud 34).

Aan elke universiteit wordt onderwijs gegeven:

- 1°. In de faculteit der godgeleerdheid:
 - a. in de encyclopaedie der godgeleerdheid;
 - b. in de geschiedenis der leer aangaande God;
 - c. in de geschiedenis der godsdiensten in het algemeen;
 - d. in de geschiedenis van de Israëlitische godsdienst;
 - e. in de geschiedenis van het Christendom;
 - f. in de Israëlitische en oud-Christelijke letterkunde;
 - g. in de uitlegging van het Oud en Nieuw Testament;
 - h. in de geschiedenis der leerstellingen van de Christelijke godsdienst;
 - i. in de wijsbegeerte van de godsdienst;
 - k. in de zedekunde;
- 2°. In de faculteit der regtsgeleerdheid:
 - a. in de encyclopaedie der regtswetenschap;
 - b. in de wijsbegeerte van het regt;
 - c. in het Romeinsche regt en in de geschiedenis;
 - d. in het oud-vaderlandsch regt en zijne geschiedenis;
 - e. in het burgerlijk- en handelsregt;
 - f. in de burgerlijke regtsvordering;
 - g. in het strafregt;
 - h. in de strafvordering;
 - i. in het staatsregt;
 - k. in het volkenregt;
 - l. in het administratief regt;
 - m. in de staathuishoudkunde;
 - n. in de statistiek;
 - o. in de staatkundige geschiedenis.
- 3°. In de faculteit der geneeskunde:
 - a. in de ontleedkunde;
 - b. in de physiologie;
 - c. in de ziektekunde en de ziektekundige ontleedkunde;
 - d. in de geneeskunde;
 - e. in de heelkunde;
 - f. in de verloskunde;
 - g. in de kennis der geneesmiddelen en de geneesmiddelleer;

- h. in de gezondheidsleer en de geneeskundige politie;
- i. in de geregtelijke geneeskunde.

4°. In de faculteit der wis- en natuurkunde:

- a. in de wiskunde;
- b. in de mechanica;
- c. in de natuurkunde;
- d. in de sterrekunde;
- e. in de physische aardrijkskunde;
- f. in de geologie;
- g. in de mineralogie;
- h. in de botanie;
- i. in de scheikunde;
- k. in de artseneijbereidkunde;
- l. in de toxicologie.

5°. In de faculteit der letteren en wijsbegeerte:

- a. in de grieksche taal- en letterkunde;
- b. in de latijnsche taal- en letterkunde;
- c. in de hebreuwsche taal- en letterkunde;
- d. in de nederlandsche taal- en letterkunde;
- e. in de Israëlitische, grieksche en romeinsche oudheden;
- f. in de algemeene geschiedenis;
- g. in de vaderlandsche geschiedenis;
- h. in de politieke aardrijkskunde;
- i. in de geschiedenis der wijsbegeerte;
- k. in de logica;
- l. in de metaphysica;
- m. in de zielkunde.

Art. 43 (oud 34a).

Aan minstens ééne universiteit wordt bovendien onderwijs gegeven:

- 1°. In de faculteit der godgeleerdheid:
 - a. in de Christelijke archaeologie.
- 2°. In de faculteit der regtsgeleerdheid:
 - a. in het Mohammedaansche regt en de overige volksinstellingen en gebruiken in Nederlandsch Indie;
 - b. in het staatsregt en de inrigting van 's Rijks kolonien en overzeesche bezittingen;
 - c. in het internationale privaatrecht.
- 3°. In de faculteit der geneeskunde:
 - a. in de psychiatrie;
 - b. in de oogheelkunde;
 - c. in de oorheelkunde;
 - d. in de tandheelkunde.
- 4°. In de faculteit der wis- en natuurkunde:
 - a. in de meteorologie.

5°. In de faculteit der letteren en wijsbegeerte;

a. in de archaeologie;

b. in de taal- en letterkunde der semitische volken;

c. in de taal-, letter-, land- en volkenkunde van den Oost-Indischen archipel;

d. in de fransche, de engelsche en de hoogduitsche taal- en letterkunde;

e. in de aesthetiek en kunstgeschiedenis;

f. in het sanskriet en zijne letterkunde;

g. in de oude talen en letterkunde der germaansche volken.

Art. 44 (oud 35).

Aan eene of meer der universiteiten kunnen, wanneer Wij het noodig oordeelen, leerstoelen worden gevestigd voor vakken in art. 42 (oud 34) en art. 43 (oud 34a) niet vermeld.

Art. 45 (oud 36).

De lessen worden gegeven in het latijn of in het nederlandsch; met vergunning van curatoren ook in andere talen.

Art. 46 (oud 37).

Het studiejaar vangt aan den derden Dingsdag der maand September.

Er zijn drie vacantien; eene van den tweeden Zaterdag der maand Julij tot den aanvang van den volgenden cursus; eene van den laatsten Zaterdag vóór Kerstmis tot den derden Dingsdag daaraanvolgende, en eene van tien dagen, beginnende den laatsten Woensdag vóór Paschen.

Art. 47 (oud 38).

Het programma der lessen, in het latijn te stellen, wordt voor elk studiejaar door den senaat der universiteit, na goedkeuring door curatoren, in de maand Junij vastgesteld. Het vermeldt welke lessen in een halfjarigen, welke in een langeren cursus worden gegeven, en hoeveel uren in de week voor elke les zijn bestemd.

§ 3. *Van de hulpmiddelen voor het onderwijs, de prijsvragen en de beurzen aan de Rijksuniversiteiten.*

Art. 48 (oud 39).

Tot aanbouw, onderhoud en verbetering der gebouwen, voor het meubilair en tot aanvulling en uitbreiding der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs worden jaarlijks de vereischte gelden van Rijkswege beschikbaar gesteld.

Het beheer en gebruik dier verzamelingen en hulpmiddelen wordt door Ons geregeld, na curatoren te hebben gehoord.

Art. 49 (oud 40).

Elk jaar worden, beurtelings aan iedere universiteit, tien prijsvragen uitgeschreven, twee in elke faculteit. Voor het meest voldoende antwoord van een der studèrenden aan eene Nederlandsche instelling van universitair onderwijs, dat de faculteit, die de vraag stelde, der bekrooning waardig keurt, wordt een gouden eerepenning toegekend.

Art. 50 (oud 41).

Er kunnen aan elke universiteit zes beurzen van Rijkswege worden verleend, ieder van f 800, ter ondersteuning van onvermogenende studenten van buitengewonen aard.

Deze beurzen worden door Ons toegekend, curatoren gehoord.

§ 4. *Van de docenten en akademische beambten aan de Rijksuniversiteiten.*

Art. 51 (oud 42).

De hoogleeraren worden door Ons benoemd en ontslagen. Voor elke te vervullen plaats wordt door curatoren, de faculteit gehoord, eene met redenen omkleede aanbevelingslijst aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken aangeboden.

Ontslag wordt niet verleend dan op eigen verzoek, of nadat curatoren zijn gehoord; deze geven deswege, den belanghebbende gehoord of opgeroepen, hun advies.

Art. 52 (oud 43).

De jaarwedde der hoogleeraren bedraagt minstens f 4000.

Art. 53 (oud 44).

Elk hoogleeraar wordt benoemd tot het onderwijs van bepaalde vakken, in zijne aanstelling uitgedrukt. Deze kunnen door Ons worden verminderd of gewijzigd.

Tegen zijnen wil kan een hoogleeraar niet met het onderwijs in andere vakken worden belast.

Art. 54 (oud 45).

Het staat iederen hoogleeraar vrij om, met goedkeuring van curatoren, behalve de hem opgedragene, nog andere lessen te geven. Deze worden dan op de gewone wijze aangekondigd.

De besluiten van curatoren tot het verleenen of weigeren dier goedkeuring worden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken medegedeeld en kunnen door Ons vernietigd worden.

Art. 55 (oud 46).

Aan hoogleeraren kan met Onze goedkeuring worden toegestaan, de hun opgedragen vakken van onderwijs met elkander te verwisselen.

Art. 56 (oud 47).

De hoogleeraren bekleeden geene ambten of bedieningen zonder Onze toestemming.

Hoogleeraren het lidmaatschap van eene der beide Kamers van de Staten-Generaal aanvaardende blijven, zoolang hun lidmaatschap duurt, in het genot der helft van hunne jaarwedde als verlof-tractement.

Art. 57 (oud 48).

Behoudens kosteloze behandeling van lijders in zieken-irigtingen aan hunne zorg toevertrouwd en in hunne woningen, het uitoefenen van consultative medische praktijk en het geven van regtsgeleerde adviezen, oefenen de hoogleeraren noch medische noch regtspraktijk uit.

Art. 58 (oud 49).

Met het einde van het studiejaar, waarin een hoogleeraar den ouderdom van zeventig jaren bereikt, wordt hem ontslag verleend.

Art. 59 (oud 50).

Lectoren worden door Ons benoemd en ontslagen. Zij genieten eene jaarwedde uit 's Rijks kas.

Art. 60 (oud 51).

Tot het geven van hooger onderwijs aan de universiteiten kunnen doctoren als priva doceenten door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, curatoren gchoord, tot wederopzeggens toe worden toegelaten.

De senaat kan de aankondiging hunner lessen op het programma, vermeld in art. 47 (oud 38), toestaan. Bij weigering beslist, curatoren gehoord, Onze Minister van Binnenlandsche Zaken.

Van de irigtingen, verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs kunnen curatoren, onder door hen te stellen voorwaarden, aan priva doceenten het gebruik vergunnen.

Art. 61 (oud 52).

Bij verhindering of ontstentenis van een hoogleeraar of

lector, en in het geval, bedoeld in het 2de lid van art. 56 (oud 47), worden door Ons tijdelijke maatregelen tot voorziening bevolen, indien het belang van het onderwijs dit vordert.

Art. 62 (oud 53).

De beambten bij de universiteiten worden benoemd en ontslagen door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, die bevoegd is deze taak, wat de lagere beambten betreft, op te dragen aan curatoren. Eene lijst der beambten wordt door Ons vastgesteld.

De werkring en verplichtingen der beambten worden door Onzen voornoemden Minister, curatoren gehoord, bepaald.

§ 5. Van de studenten aan de Rijksuniversiteiten.

Art. 63 (oud 54).

Tot het volgen der lessen aan de universiteit wordt gevorderd:

1°. betaling der in artt. 64 of 65 (oud 55 of 56) vermelde sommen;

2°. inschrijving bij den rector-magnificus.

De inschrijving geschiedt kosteloos; zij geldt voor het studiejaar waarin zij is geschied.

Tot de inschrijving gaat de rector-magnificus niet over, vóór dat hem het bewijs is vertoond, dat de gevorderde som is betaald of dat eene Rijksbeurs genoten wordt.

Art. 64 (oud 55).

Ieder, die de lessen aan de universiteit wenschte te volgen, betaalt jaarlijks eene som van f 200.

Daardoor wordt toegang tot alle lessen der hoogleeraren en lectoren en tot de inrigtingen en verzamelingen der universiteit verkregen, onder de bepalingen, bedoeld in het 2de lid van art. 48 (oud 39).

Zij, aan wie eene Rijksbeurs is toegekend, zijn van deze betaling vrijgesteld. De toegang tot de lessen, inrigtingen en verzamelingen wordt hun kosteloos verleend.

Art. 65 (oud 56).

Zij, die slechts enkele, hoogstens vier, lessen van hoogleeraren of lectoren wenschen te volgen, betalen voor iedere les f 30; zoo de les in een halfjarigen cursus gegeven wordt, f 15. Daardoor wordt tevens toegang tot de inrigtingen en verzamelingen, in het voorgaand artikel vermeld, verkregen.

Art. 66 (oud 57).

De in artt. 64 en 65 (oud 55 en 56) vermelde gelden worden in 's Rijks schatkist gestort. Terugbetaling geschiedt uitsluitend indien door overlijden vóór den aanvang der lessen van deze geen gebruik is gemaakt en alsdan op aanvraag der erfgenamen.

Art. 67 (oud 58).

Behalve de gelden, vermeld in artt. 64 en 65 (oud 55 en 56), wordt van de studenten, ter zake van het onderwijs door hoogleeraren en lectoren, geenerlei betaling gevorderd.

§ 6. Van het beheer en het toezigt aan de Rijksuniversiteiten.

Art. 68 (oud 59).

Aan iedere universiteit is een collegie van curatoren, bestaande uit minstens drie en hoogstens vijf leden. Zij worden door Ons benoemd en ontslagen.

Om de twee jaren treedt een hunner af; de aftredende is weder benoembaar.

Het beheer, door curatoren te voeren, en hun overige werkring worden door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur geregeld, met inachtneming van het in deze wet bepaalde.

Elk collegie van curatoren stelt een huishoudelijk reglement voor zijne werkzaamheden vast en onderwerpt het aan de goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Art. 69 (oud 60).

Curatoren worden bijgestaan door een bezoldigden secretaris, die zijne vaste woonplaats heeft in de gemeente, waar de universiteit is gevestigd; hij wordt door Ons benoemd en ontslagen. Van de bepaling omtrent de woonplaats kan door Ons, curatoren gehoord, ontheffing worden verleend.

Curatoren zenden ter zijner benoeming eene aanbevelingslijst van twee personen aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

De secretaris treedt om de vijf jaren af en is weder benoembaar.

Voor bureauekosten wordt hem een jaarlijksch abonnement toegestaan. Hij ontvangt vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Art. 70 (oud 62).

Curatoren genieten geen jaarwedde. Zij ontvangen vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Art. 71 (oud 61).

Curatoren waken voor de getrouwe naleving dezer wet en van alle krachtens haar uitgevaardigde verordeningen, voor zooveel de universiteit betreft.

Art. 72 (oud 63).

Maken hoogleeraren, lectoren of beambten bij de universiteit zich aan pligtverzuim of wangedrag schuldig, dan nemen curatoren de vereischte maatregelen van spoedeischenden aard, waaronder schorsing hoogstens voor zes weken, en doen aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken de noodige voorstellen, zelfs tot ontslag.

Art. 73 (oud 64).

Curatoren doen jaarlijks, vóór 1 November, aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een uitvoerig verslag van den staat der universiteit gedurende den afgelopen cursus, en zenden hem vóór 15 Junij eene begrooting der uitgaven voor het volgend burgerlijk jaar.

Art. 74 (oud 65).

De gezamenlijke hoogleeraren vormen den senaat der universiteit.

De hoogleeraar, die het voorzitterschap bekleedt, draagt den titel van rector-magnificus.

Hij wordt voor den duur van elk studiejaar door Ons benoemd uit eene door den senaat opgemaakte voordragt van drie hoogleeraren, waarbij de aftredende rector-magnificus buiten aanmerking blijft.

Art. 75 (oud 66).

Bij den senaat is een secretaris.

Elk hoogleeraar is op zijne beurt, volgens een rooster door den senaat vast te stellen, gedurende een jaar met deze betrekking belast.

Hij treedt af op hetzelfde tijdstip als de rector-magnificus.

Art. 76 (oud 67).

De rector-magnificus en de secretaris ontvangen ieder voor de waarneming hunner betrekking eene toelage, door Ons te bepalen. Uit die van den secretaris worden tevens de bureauekosten bestreden.

Art. 77 (oud 68).

De rector-magnificus wordt in zijne werkzaamheden, waar het noodig is, bijgestaan door vier assessoren. Zij worden door den senaat benoemd voor den tijd van een jaar en treden af op het in art. 75 (oud 66) vermelde tijdstip; de aftredenden zijn weder benoembaar.

Bij verhindering of ontstentenis van den rector-magnificus worden zijne werkzaamheden door den oudste in jaren der assessoren waargenomen. Bij verhindering of ontstentenis van den secretaris treedt zijn laatste aanwezige voorganger op.

Art. 78 (oud 69).

De senaat stelt een reglement vast voor zijne vergaderingen, de werkzaamheden van den secretaris en die van rector-magnificus en assessoren.

De hoogleeraren van iedere faculteit kiezen bij volstreekte meerderheid van stemmen uit hun midden een voorzitter en een secretaris, die na vier jaren aftreden. Zij zijn niet dadelijk weder benoembaar.

Art. 79 (oud 70).

De senaat, de rector-magnificus en elk hoogleeraar in het bijzonder geven aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan curatoren alle noodige inlichtingen en berigten.

Art. 80 (oud 71).

Bij den aanvang van het studiejaar draagt de rector-magnificus zijne waardigheid in het openbaar aan zijnen opvolger over en geeft dan een verslag van de lotgevallen der universiteit in het afgelopen jaar.

Art. 81 (oud 72).

De handhaving der tucht onder de studenten is opgedragen aan den rector-magnificus.

Art. 82 (oud 73).

Bij overtreding der tucht of bij wangedrag waarschuwt of berispt de rector-magnificus.

In buitengewone gevallen, ter beoordeeling van den senaat, alsmede indien een student bij den rector-magnificus of bij den rector-magnificus en assessoren ontboden, moedwillig niet verschijnt, is de senaat bevoegd den overtreder den toegang tot de universiteit voor een tijdvak van minstens een jaar en hoogstens vijf jaren te ontzeggen.

Van de uitspraak des senaats kan door belanghebbenden bij Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken in hooger beroep worden gekomen.

HOOFDSTUK IV.

(De artikelen van dit hoofdstuk en van de titels II, III en IV zijn nog te behandelen).

VAN DE WETENSCHAPPELIJKE GRADEN.

Art. 83 (oud a).

Aan de universiteiten zijn de volgende doctoraten verkrijgbaar:

- 1°. in de faculteit der godgeleerdheid:
 - in de godgeleerdheid;
- 2°. in de faculteit der regtsgeleerdheid:
 - a. in de regtswetenschap;
 - b. in de staatswetenschap;
- 3°. in de faculteit der geneeskunde:
 - a. in de geneeskunde;
 - b. in de heelkunde;
 - c. in de verloskunde;
 - d. in de artsenijsbereidkunde;
- 4°. in de faculteit der wis- en natuurkunde:
 - a. in de wis- en sterrekunde;
 - b. in de natuurkunde;
 - c. in de scheikunde;
 - d. in de aard- en delfstofkunde;
 - e. in de plant- en dierkunde;
- 5°. in de faculteit der letteren en wijsbegeerte:
 - a. in de klassieke letterkunde;

- b. in de semitische letterkunde;
- c. in de nederlandsche letterkunde;
- d. in de taal- en letterkunde van den Oost-Indischen Archipel;
- e. in de wijsbegeerte.

Art. 84 (oud b).

De in het voorgaande artikel genoemde doctoraten worden verkregen door het afleggen van de examens en het voldoen aan de voorwaarden door Ons vast te stellen bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur na ingewonnen gezamenlijk advies van de senaten der Rijksuniversiteiten.

Bij Ons bedoeld besluit worden de inrigting, omvang en duur der examens en promotien, de tijdstippen waarop zij worden gehouden en al wat verder daarop betrekking heeft, geregeld.

Voor het geven van dat advies wordt aan de senaten door Ons een termijn van ten minste drie maanden gesteld, aanvangende met den dag, waarop zij, op uitnodiging van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, zijn vergaderd.

Alvorens ons bedoeld besluit te wijzigen, worden de senaten der Rijks-universiteiten op dezelfde wijze geraadpleegd.

Art. 85 (oud c).

Tot het afleggen der examens wordt ieder, onverschillig waar hij de daarvoor vereischte kundigheden heeft opgedaan, toegelaten, mits hij in het bezit zij van een der getuigschriften, vermeld in artt. 11 en 12 (oud 10 en 11).

Met het getuigschrift in art. 11 (oud 10) vermeld wordt gelijk gesteld dat, hetwelk door bestuurders van instellingen, voorbereidend tot het universitair onderwijs, in de kolonien en overzeesche bezittingen van het Rijk, aan hen die het onderwijs aan zoodanige instellingen tot het einde toe hebben genoten, wegens met goed gevolg afgelegd examen is uitgereikt, voor zoo verre dit voorregt door Ons aan die instellingen is toegekend.

Art. 86 (oud d).

Zij, die gedurende den loop hunner universitaire studien van studievak veranderen en examens wenschen af te leggen in eene andere faculteit dan die, waarvoor zij ingevolge artt. 11 of 12 (oud 10 of 11) het getuigschrift verwierven, zijn verplicht, naar gelang hunner studien aan de faculteit der letteren en wijsbegeerte of aan die der wis- en natuurkunde, de bewijzen te geven, dat zij voldoende kennis bezitten van hetgeen, waarin zij bij het verkrijgen van het getuigschrift niet zijn geëxamineerd.

Art. 87 (oud e).

Alle examens aan de universiteiten worden afgenomen door de faculteiten.

Art. 88 (oud f).

Voor het afleggen van de examens, vermeld in art. 12 (oud 11) en in art. 86 (oud d), wordt eene som van f 10 betaald.

Voor het afleggen van elk ander examen aan de universiteit wordt eene som van f 50 betaald.

In geval van afwijzing wordt voor de eerste herhaling van een examen geene betaling gevorderd.

Deze gelden worden in 's Rijks schatkist gestort.

De toekenning van den doctoralen graad geschiedt kosteloos.

Art. 89 (oud g).

De senaten behouden het regt om, op voordragt der faculteiten, wegens zeer uitstekende verdiensten, aan Nederlanders of vreemdelingen, het doctoraat honoris causa te verleenen.

Art. 90 (oud h).

De graad van doctor geeft in het algemeen, de aan dien graad bij deze en andere wetten verbonden bevoegdheid

tot het geven van onderwijs en tot het uitoefenen van ambten en bedieningen.

Art. 91 (oud i).

De graad van doctor in de regtswetenschap geeft de bevoegdheid, zich, met inachtneming van de overigens daarentrent bestaande bepalingen, als advocaat te doen inschrijven en om benoemd te worden tot de regterlijke betrekkingen, opgenoemd in de wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, zo mede tot de betrekkingen van procureur, notaris en van ambtenaar bij de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indie, behoudens de nadere bewijzen van bekwaamheid in bijzondere wetten of verordeningen voor ieder van die betrekkingen gevorderd.

Hij geeft voorts de bevoegdheid, middelbaar onderwijs te geven in de staats-huishoudkunde en in de gronden van de gemeente-, provinciale en Staatsinrigting van Nederland.

Art. 92 (oud j).

De graad van doctor in de staatswetenschap geeft de bevoegdheid middelbaar onderwijs te geven in de staats-huishoudkunde, de statistiek, inzonderheid van Nederland en van zijne kolonien en bezittingen in andere wereldeelen, en in de gronden van de gemeente-, provinciale en Staatsinrigting van Nederland.

Art. 93 (oud k).

De doctoren in de genees-, heel- en verloskunde, en zij, die tot de promotie in deze vakken zijn toegelaten, zijn bevoegd de geneeskunst in haren geheelen omvang uit te oefenen, na aflegging van het praktisch examen, bedoeld in art. 5 der wet van 1 Junij 1865 (*Staatsblad* n^o. 59), gewijzigd door die van 8 Julij 1874 (*Staatsblad* n^o. 97).

Art. 94 (oud l).

De doctoren in de artsenijsbereidkunde en zij, die tot de promotie in dit vak zijn toegelaten, zijn bevoegd de artsenijsbereidkunde in haren geheelen omvang uit te oefenen na aflegging van het praktisch examen, bedoeld in B van art. 9 der in het voorgaande artikel vermelde wet.

Art. 95 (oud m).

De graad van doctor in de wis- en sterrekunde en die van doctor in de natuurkunde, geven gelijke bevoegdheid als de acte B, vermeld in de artt. 70 en 71 der wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n^o. 50).

De graad van doctor in de scheikunde geeft gelijke bevoegdheid als de acte B, vermeld in art. 72 van genoemde wet.

De graad van doctor in de aard- en delfstofkunde geeft gelijke bevoegdheid als de acte A, vermeld in art. 70 van genoemde wet.

De graad van doctor in de plant- en dierkunde geeft gelijke bevoegdheid als de acte A, vermeld in art. 70 van genoemde wet.

Art. 96 (oud n).

De graad van doctor in de Nederlandsche letterkunde geeft gelijke bevoegdheid als de acte, vermeld in het eerste lid van art. 74 der wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n^o. 50).

Het getuigschrift van voldaan te hebben aan het examen, laatstelijk voorafgaande aan dat ter verkrijging van genoemden doctoralen graad, geeft gelijke bevoegdheid als de acte, vermeld in het eerste lid van art. 74 van genoemde wet.

Art. 97 (oud o).

Zij, die in een ander Rijk, naar de aldaar geldende wet, eenen wetenschappelijken graad verkregen hebben, die eene gelijke bevoegdheid medebrengt als het doctoraat hier te lande, respectievelijk in de godgeleerdheid, de regtswetenschap, de staatswetenschap, de artsenijsbereidkunde, de wis- en natuurkunde, de klassieke letterkunde en de semitische letterkunde, kunnen door Ons van de examens aan dat doctoraat voorafgaande worden vrijgesteld.

Art. 98. (oud p.)

Zij die, na voldaan te hebben aan een of meer examens ter verkrijging van het doctoraat in de wis- en sterrekunde, de natuurkunde, de scheikunde en de aard- en delfstofkunde, tot de Polytechnische school wenschen over te gaan, zijn vrijgesteld van het examen A volgens art. 59 der wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n^o. 50).

TITEL III.

VAN HET BIJZONDER HOOGER ONDERWIJS.

Art. 99 (oud 124).

Het staat ieder Nederlandsch ingezetene, ieder vreemdeling, die de bij art. 3 bedoelde vergunning bezit, elke erkende vereeniging en ieder kerkgenootschap vrij eene bijzondere school van hooger onderwijs te openen, mits daarvan vooraf kennis gevende aan het gemeentebestuur en aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, onder overlegging der reglementen of statuten.

Worden die reglementen of statuten gewijzigd of ingetrokken, dan geschiedt daarvan gelijke mededeeling.

Art. 100 (oud 125).

Tot het openen eener bijzondere school van hooger onderwijs, gesticht bij uiterste wilsbeschikking, wordt Onze goedkeuring vereischt. Bij het daartoe strekkend verzoek wordt door de erfgenamen, executeurs of administrateurs, het testament overgelegd.

Art. 101 (oud 126).

Het bestuur van elke bijzondere school van hooger onderwijs zendt jaarlijks vóór 1 Maart aan het gemeentebestuur een beredeneerd verslag omtrent den toestand der school in het vorig jaar, en vóór 1 September aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken gelijk verslag over het afgelopen studiejaar.

Art. 102 (oud 127).

Het verzuim der kennisgevingen en van het doen van het verzoek en der verslagen, gevorderd bij artt. 99, 100 en 101 (oud 124, 125 en 126), wordt gestraft met eene boete van f 25 en bij herhaling van f 100. Bij de derde overtreding wordt bovendien bij regterlijk vonnis de sluiting der school bevolen.

Art. 463 van het Wetboek van Strafrecht en art. 20 der wet van 29 Julij 1854 (*Staatsblad* n^o. 102) zijn ten deze toepasselijk.

Art. 103 (oud 128).

Gelijk bedrag als bij de laatste Staatsbegroting vóór het in werking treden dezer wet ten behoeve van het onderwijs in de godgeleerdheid aan de Nederlandsche hogescholen was toegestaan, wordt jaarlijks van Rijkswege beschikbaar gesteld ten behoeve der school of scholen tot opleiding van leeraren voor het Hervormd kerkgenootschap, indien van wege dat kerkgenootschap tot het oprigten van zoodanige school of scholen wordt overgegaan en zoolang die bestaan.

De reglementen van zoodanige scholen worden vooraf ter Onzer kennis gebracht. De wijze van benoeming der hoogleeraren wordt daarin vermeld. Art. 99 (oud 124), 2de lid, en art. 102 (oud 127), zijn ten deze van toepassing.

Art. 104 (oud 129).

De overige bij het in werking treden dezer wet bestaande kerkelijke kweekscholen en seminaria tot opleiding van leeraren voor enig kerkgenootschap of kweekelingen voor den geestelijken stand, blijven, zoo lang zij bestaan, in het genot der subsidies, beurzen, toelagen en verdere ondersteuning uit 's Rijks kas, door hen op dat tijdstip genoten.

Art. 105 (oud 130).

De hoogleeraren der instellingen, bedoeld in artt. 103 en 104 (oud 128 en 129), gevestigd in gemeenten waar eene Rijks-universiteit is, hebben bij plegtigheden der universiteit rang en zitting nevens die der universiteit.

Art. 106 (oud 131).

De studenten of kweekelingen der instellingen bedoeld in artt. 103 en 104 (oud 128 en 129), gevestigd in gemeenten waar eene Rijks-universiteit is, hebben toegang tot al de lessen harer hoogleraren en tot de wetenschappelijke instellingen en verzamelingen.

Zij, die daarvan wenschen gebruik te maken, betalen de helft der sommen in artt. 64 en 65 (oud 55 en 56) vermeld. Zij worden door den rector-magnificus ingeschreven. Op die inschrijving is art. 63 (oud 54), 2de en 3de lid, toepasselijk.

Art. 107 (oud 132).

Van bestaande makingen ten behoeve eener theologische faculteit of van theologische studien, alsmede van bestaande stichtingen van beurzen of leenen ten voordeele van studerende in de theologie aan eene van 's Rijksuniversiteiten, wordt na het oprigten der school of scholen in art. 103 (oud 128) bedoeld, door Ons, den Raad van State gehoord, de voortdurende bestemming aangewezen op de wijze, die het meest met het doel der erflaters en stichters overeenkomt.

TITEL IV.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 108 (oud 133).

Ieder, die op het tijdstip van het in werking treden dezer wet, aan eene openbare of bijzondere inrigting van hooger onderwijs, zonder in strijd met bestaande verordeningen te zijn, onderwijs geeft, heeft de bevoegdheid met onderwijzen voort te gaan.

Hij kan ook in gelijke betrekking bij eene openbare school, volgens deze wet ingerigt, worden aangesteld.

Art. 109 (oud 134).

Gedurende een termijn van vijf jaren, te rekenen van het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, wordt aan elke der drie universiteiten onderwijs gegeven in de vakken, vermeld in art. 63, 1^o, van het organiek besluit van 2 Augustus 1815 en worden de graden van candidaat en van doctor in de godgeleerdheid verkregen op de wijze, vermeld in de artt. 82 en 83 van dat besluit, met inachtneming der wijzigingen daarin bij art. 5 van het Koninklijk besluit van 15 November 1820 gebragt, en, voor zooveel het Evangelisch-Luthersch kerkgenootschap betreft, met inachtneming der artt. 10, 11 en 13 van het reglement, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 25 November 1845.

Op de hoogleraren in de godgeleerdheid zijn de artt. 45—47 (oud 36—38), 51—56 (oud 42—47), 58 (oud 49), 61 (oud 52), 74—83 (oud 65—73), op de studenten in de godgeleerdheid, de artt. 46 (oud 37), 49 (oud 40), 50 (oud 41), 63—67 (oud 54—58), 82 (oud 73), dezer wet van toepassing.

Het getal der prijsvragen, in art. 49 (oud 40) vermeld, wordt, ten behoeve der studenten in de godgeleerdheid, met twee vermeerderd.

Het tijdperk van vijf jaren wordt door Ons verkort, ingeval de school of scholen, bedoeld bij art. 103 (oud 128), vroeger mogten zijn opgerigt.

Art. 110 (oud 135).

Op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip worden aan de dan bij de hoogeschoolen te Leiden, Utrecht en Groningen in dienst zijnde hoogleraren, die den leeftijd van zeventig jaren nog niet bereikt hebben, door Ons de vakken aangewezen, waarin zij onderwijs zullen geven.

Zij, aan wie geen vakken worden aangewezen, of die tegen de aanvaarding der hun toegewezen vakken bedenkingen hebben, welke door Ons gegrond worden geacht, behouden de door hen op gemeld tijdstip genoten jaarwedde als wachtgeld tot hun zeventigste jaar.

Dit wachtgeld vervalt, zoodra zij eene landsbediening aanvaarden, tot eene betrekking van Staatswege worden benoemd, waarvan de bezoldiging met het bedrag van het wachtgeld gelijk staat of dat overtreft, of zoodanige betrekking, hun niet van Staatswege opgedragen, aanvaarden.

De op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip bij de hoogeschoolen te Leiden, Utrecht en Groningen in dienst zijnde hoogleraren in de godgeleerdheid behouden gedurende den termijn, bedoeld bij art. 109 (oud 134), de hun vóór het in eerstgemeld artikel vermelde tijdstip aangewezen vakken.

Na afloop van dien termijn ontvangen zij, die den leeftijd van zeventig jaren nog niet bereikt hebben, als wachtgeld tot dien leeftijd de jaarwedde en het tractement als concionator academicus, op het tijdstip van het in werking treden dezer wet aan de betrekking van hoogleraar in de godgeleerdheid verbonden.

Dit wachtgeld vervalt, zoodra zij eene landsbediening aanvaarden, tot eene betrekking van Staatswege worden benoemd, waarvan de bezoldiging met het wachtgeld gelijk staat of het overtreft, of zoodanige betrekking, hun niet van Staatswege opgedragen, aanvaarden.

De hoogleraren in de godgeleerdheid, benoemd in den loop van den bij art. 109 (oud 134) bedoelden termijn, ontvangen, na afloop van dien termijn, indien zij den leeftijd van zeventig jaren nog niet bereikt hebben, als wachtgeld tot dien leeftijd, gelijk bedrag als de jaarwedde en het tractement als concionator academicus op het tijdstip van het in werking treden dezer wet aan de betrekking van hoogleraar in de godgeleerdheid verbonden. Op dit wachtgeld is het bepaalde bij het 5de lid van dit artikel van toepassing.

De tijd, gedurende welken de in dit artikel vermelde wachtgeldten worden genoten, rekent mede voor aanspraak op pensioen.

Geen wachtgeld van een der hoogleraren, in dit artikel bedoeld, gaat de som van f 3000 's jaars te boven.

Art. 111 (oud 136).

Aan de hoogleraren, vermeld in het 1ste lid van art. 110 (oud art 135), die aantoonen, dat hunne inkomsten aan jaarwedde, collegiegelden en verdere emolumenten, in de vijf laatste jaren aan het in art. 108 (oud art. 133) vermelde tijdstip voorafgegaan, of, voor zooveel zij korter in dienst zijn geweest, over dat kortere tijdvak, gemiddeld, jaarlijks, meer hebben bedragen dan de jaarwedde, hun krachtens deze wet toe te leggen, kan eene personele toelage ten bedrage van hetgeen zij in hunne nieuwe betrekking minder ontvangen, worden verleend. Deze toelage wordt, voor zooveel de aanspraak op pensioen betreft, niet als wedde of belooning beschouwd.

Aan de hoogleraren, die, op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip gepensioneerd, krachtens art. 4 van het Koninklijk besluit van 7 Mei 1837 (Staatsblad n^o. 20) in het genot zijn der emolumenten, vermeld in art. 134, n^o. 1 en 2 van het organiek besluit van 2 Augustus 1815, kan, ter vergoeding van het gemis der emolumenten, eene personele toelage worden verleend, ten bedrage van hetgeen zij in de vijf laatste jaren aan het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip voorafgegaan, of, voor zooveel zij korter in dat genot zijn geweest, over dat kortere tijdvak, gemiddeld, jaarlijks, aan emolumenten hebben genoten.

Gelijke personele toelage kan ook worden verleend aan de op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip in dienst zijnde hoogleraren wanneer zij op zeventigjarigen ouderdom worden gepensioneerd.

Op deze personele toelagen, is art. 30 der wet betreffende de burgerlijke pensioenen, laatstelijk gewijzigd bij die van 21 Mei 1873 (Staatsblad n^o. 64), niet van toepassing.

Art. 112 (oud 137).

Zij, aan wie, vóór het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, de titel van hoogleraar is toegekend, blijven dien behouden.

Art. 113 (oud 138).

De bestemming der gelden en archiven, behoorende tot het bij elk der hoogeschoolen te Leiden, Utrecht en Groningen bestaande academisch fonds, ingesteld bij Koninklijk besluit van 13 October 1836, wordt door Ons geregeld.

Art. 114 (oud 139).

D gemeenten, die krachtens art. 6 dezer wet tot het

oprigten of volgens hare voorschriften inrigten en onderhouden van gymnasia gehouden zijn, voldoen, voor zoo verre haar niet de bij het derde lid van dat artikel vermelde vrijstelling is verleend, aan die verplichting binnen een termijn van uiterlijk drie jaren, te rekenen van het tijdstip, waarop deze wet in werking treedt.

Zoolang binnen dezen termijn eene bestaande latijnsche school of een bestaand gymnasium in wezen blijft, gelden, wat betreft het onderwijzend personeel, de vakken waarin onderwijs wordt gegeven en de inrigting, de bepalingen van het organiek besluit van 2 Augustus 1815 en die tot aanvulling of wijziging daarvan vastgesteld.

Gelijke termijn wordt toegestaan aan gemeenten, wier bevolking, blijkens de alsdan laatste tienjarige volkstelling, boven het cijfer van twintig duizend is geklommen en aan welke bovengemelde vrijstelling niet wordt verleend.

Art. 115 (oud 140).

Gedurende den vollen termijn in het 1ste lid van art. 114 (oud 139) vermeld, gelden, met betrekking tot de toelating tot de examina aan de universiteiten, de bepalingen van het Koninklijk besluit van 4 Augustus 1853 (*Staatsblad* n^o. 31), en met betrekking tot de examina voor de voorbereidende graden aan de universiteiten, de bepalingen van het organiek besluit van 2 Augustus 1815 en die tot aanvulling of wijziging daarvan vastgesteld, met dien verstande dat zij, die zich op de studie der letteren toeleggen, kunnen volstaan met het examen, vermeld in art. 99 van dat besluit, en zij, die zich op de studie der wis- en natuurkunde toeleggen, met het overleggen van het bewijs, dat zij de lessen over de latijnsche en grieksche letterkunde, vermeld onder 2^o. van art. 92 van dat besluit, met vrucht hebben bijgewoond.

Art. 116 (oud 141).

Van het bezit der getuigschriften, vermeld in artt. 11 en 12 (oud 10 en 11), zijn vrijgesteld zij, die tot op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip als studenten aan eene Nederlandsche hoogeschool zijn ingeschreven, voor zoo verre de inschrijving is geschied na overlegging van het bewijs, vermeld in het 1ste lid van art. 1 van Ons besluit van 4 Augustus 1853 (*Staatsblad* n^o. 31), of na aflegging van het examen, vermeld in het 2de lid van dat artikel.

Alvorens tot de examina, vermeld in hoofdstuk IV, te kunnen worden toegelaten, zijn zij, die zich op de studie der rechtsgeleerdheid toeleggen, verplicht het examen af te leggen, vermeld in art. 99 van het organiek besluit van 2 Augustus 1815; zij, die zich op de studie der geneeskunde toeleggen, te voldoen aan het bepaalde bij art. 93 van dat besluit; en zij, die zich op de studie der wis- en natuurkunde toeleggen, het bewijs over te leggen, dat zij de lessen over de latijnsche en grieksche letterkunde, vermeld onder 2^o. van art. 92 van dat besluit, met vrucht hebben bijgewoond.

Alvorens tot de examina voor de graden, vermeld in het 2de lid van art. 109 (oud 134), te kunnen worden toegelaten, zijn zij, die zich op de studie der godgeleerdheid toeleggen, verplicht het examen af te leggen, vermeld in art. 98 van dat besluit.

Art. 117 (oud 142).

Van het examen, vermeld in art. 77, zijn vrijgesteld zij, die, op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, aan eene Nederlandsche hoogeschool den graad van, candidaat in de regten hebben verkregen.

Art. 118 (oud 143).

Van de examina, vermeld in artt. 85 en 86, zijn vrijgesteld zij, die, op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, aan eene Nederlandsche hoogeschool den graad van candidaat in de geneeskunde verkregen hebben, en van het examen, vermeld in art. 85, zij, die dan het voorbereidend examen voor de geneeskunde aan eene Nederlandsche hoogeschool hebben afgelegd.

Art. 119 (oud 144).

Van het examen, vermeld in art. 94, zijn vrijgesteld

zij, die, vóór het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, aan eene Nederlandsche hoogeschool het candidaatschap als voorbereidende graad voor het doctoraat in die wetenschappen verkregen hebben.

Art. 120 (oud 145).

Van de examina, vermeld in artt. 103 en 107, zijn vrijgesteld zij, die, vóór het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, aan eene Nederlandsche hoogeschool het candidaatschap als voorbereidende graad voor het doctoraat in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren verkregen hebben

Art. 121 (oud 146).

Zij die, vóór het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, het laatste examen in eenige faculteit hebben afgelegd, worden nog gedurende den tijd van twee jaren na dat tijdstip, overeenkomstig de bepalingen van het organiek besluit van 2 Augustus 1815 en die tot aanvulling of wijziging daarvan vastgesteld, tot de promotie toegelaten.

Voor de godgeleerdheid wordt deze tijd van twee jaren gerekend van den afloop van het tijdperk, vermeld in art. 109 (oud 134).

Art. 122 (oud 147).

Zij die, vóór het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip, aan eene Nederlandsche hoogeschool een akademischen graad verkregen hebben, behouden de bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de vakken waarin zij, krachtens het hun verleend diploma, de bevoegdheid hadden onderwijs te geven.

De graad van doctor in de regten geeft gelijke bevoegdheid als de graden van doctor in de rechtswetenschap en in de staatswetenschap, vermeld in art. 76.

De graad van doctor in de wis- en natuurkunde geeft gelijke bevoegdheid als de graden van doctor in de wis-, natuur- en sterrekunde, in de scheikunde, in de aard- en delfstofkunde en in de plant- en dierkunde, vermeld in art. 93, of, naar gelang van den inhoud van het verkregen diploma, gelijke bevoegdheid als één dier graden.

De graad van candidaat in de wis- en natuurkunde, voorbereidend voor het doctoraat in die wetenschappen, geeft gelijke bevoegdheid als het getuigschrift van voldaan te hebben aan het examen, vermeld in art. 94.

De graad van doctor in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren geeft gelijke bevoegdheid als de graad van doctor in de klassieke letterkunde en in de nederlandsche letterkunde, vermeld in art. 102.

De graad van candidaat, voorbereidend voor het doctoraat in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren, geeft gelijke bevoegdheid als het getuigschrift van voldaan te hebben aan de examina, vermeld in artt. 103 en 107.

De graad van doctor in de godgeleerdheid, ook die gedurende het tijdperk vermeld in art. 109 (oud 134) verkregen, geeft gelijke bevoegdheid als de graad van doctor in de semitische letterkunde, vermeld in art. 102.

Voor elk der in dit artikel genoemde doctoraten wordt de daarbij vermelde bevoegdheid ook toegekend aan hen, die krachtens art. 121 (oud 146) het doctoraat hebben verworven.

Art. 123 (oud 148).

De gemeenten, dus verre in het genot van Rijks-subsidie ten behoeve harer latijnsche scholen of gymnasia, en die, niet aan de vereischten dezer wet voldoende, overeenkomstig art. 8 dat subsidie zouden verliezen, blijven niettemin in het genot daarvan gedurende één jaar, te rekenen van het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip.

Art. 124 (oud 149).

Binnen zes maanden na het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip leggen de bestuurders van de op dat tijdstip bestaande bijzondere scholen van hooger onderwijs de reglementen of statuten dier scholen over aan het gemeentebestuur en aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, aan welke insgelijks mededeeling wordt gedaan van latere wijziging of intrekking dier reglementen of statuten.

Het verzuim dezer kennisgevingen wordt gestraft op de wijze vermeld in art. 102 (oud 127).

Art. 125 (oud 150).

De Rijksinstelling van onderwijs in Indische taal-, land- en volkenkunde, opgericht ten gevolge der wet van 10 Junij 1864 (*Staatsblad* n^o. 71), wordt op het in art. 108 (oud 133) vermelde tijdstip opgeheven.

Op de hoogleeraren is art. 110 (oud 135) toepasselijk.

Art. 126 (oud 151).

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Alsdan vervallen, behoudens het bepaalde bij artt. 109, 114, 115, 116, 121 en 122 (oud artt. 134, 139, 140, 141, 146 en 147), het organiek besluit van 2 Augustus 1815, en alle verdere algemeene verordeningen betreffende het hooger onderwijs.

Hetgeen ter voorbereiding van het in werking treden dezer wet en tot hare behoorlijke uitvoering noodig is, wordt door Ons geregeld.

Voor het vervullen der bij haar gevorderde leerstoelen aan de universiteiten, wordt eene tijdsruimte van vijf jaren na haar in werking treden toegestaan.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven den

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

[18. 52.]

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET. *Nota van wijzigingen.*

Art. 129 wordt art. 128 en het woord: „overige” in den eersten regel vervalt.

8 wordt art. 129 en luidt aldus:

Indien na het in werking treden dezer wet van wege het Hervormd kerkgenootschap tot het opleiden van leeraren voor dat kerkgenootschap een of meer leerstoelen of scholen van hooger onderwijs worden gevestigd, kan ten behoeve dier opleiding jaarlijks van Rijkswege zoodanig bedrag beschikbaar worden gesteld als blijken zal voor dat doel noodig te zijn.

De bepalingen of reglementen betreffende die opleiding worden vooraf ter Onzer kennis gebracht. De wijze van benoeming der docenten wordt daarin vermeld.

Art. 124, 2de lid, en art. 127 zijn ten deze toepasselijk.

Art. 130 wordt aldus gelezen:

Hoogleeraren aan de instellingen, bedoeld in artt. 128 en 129, gevestigd in gemeenten waar eene Rijksuniversiteit is, hebben bij plegtigheden der universiteit rang en zitting nevens die der universiteit.

Art. 132 wordt aldus gelezen:

Van bestaande makingen ten behoeve eener theologische faculteit of van theologische studien, alsmede van bestaande stichtingen van beurzen of leenen ten voordeele van studeerenden in de theologie aan eene van 's Rijks universiteiten, wordt, indien eene regeling zoo als in art. 129 is bedoeld tot stand is gekomen, door Ons, den Raad van State gehoord, de voortdurende bestemming aangewezen op de wijze, die het meest met het doel der erflaters en stichters overeenkomt.

[18.]

VOORGESTELDE AMENDEMENTEN.

[53.]

Art. 87 (oud e).

Alle examens aan de universiteiten worden, onder voorzitting van den deken der faculteit waarin een graad verlangd wordt, afgenomen door de hoogleeraren, die onderwijs geven in de vakken, waarover het examen loopt.

Bij ontstentenis van een dier hoogleeraren wordt deze vervangen door een ander hoogleeraar, teikens door den in het eerste lid bedoelden deken aan te wijzen.

Art. 87a.

De toekenning van den doctoralen graad geschiedt door den senaat en ten overstaan van dat ligchaam of van eene commissie uit zijn midden, volgens regelen in den bij art. 84 (oud b) bedoelden algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld.

Art. 88 (oud f).

Voor het afleggen van de examens, vermeld in art. 12 (oud 11) en in art. 86 (oud d), wordt eene som van f 10 betaald; voor de toekenning van den doctoralen graad, f 50.

Deze gelden worden in 's Rijks schatkist gestort.

Alle examens aan de universiteiten worden kosteloos afgenomen.

Art. 16 (oud 14).

Het amendement op stuk n^o. 3, bladz. 2, wordt ingetrokken. In de plaats daarvan wordt voorgesteld te lezen:

„e. voor de aardrijkskunde de graad van doctor in de wis- en sterrekunde”;

In de alinea, volgende op lit. k, tusschen de woorden *ook* en *benoembaar*, tusschen twee komma's in te lasseten:

„doch voor niet langer dan drie jaar”.

De laatste alinea aldus:

„Voor de rectoren en conrectoren wordt de graad van doctor in de klassieke letterkunde gevorderd. Conrectoren van progymnasia kunnen tijdelijk van het bezit van den doctoralen graad worden vrijgesteld.”

Gewijzigde rangregeling der drie laatste amendementen op stuk n^o. 3:

Art. 123a wordt 102a; art. 127a wordt 102b; en art. 126a wordt 102c.

JONCKBLOET.

[54.]

I.

De ondergeteekende heeft de eer voor te stellen:

in art. 14 oud, nu volgens het stuk n^o. 51, art. 16 weg te nemen de *voorlaatste* alinea.

TEDING VAN BERKHOUT.

II.

De ondergeteekende wenscht dat gelezen worde in art. 83: 4^o. b. in de wis- en natuurkunde.

TEDING VAN BERKHOUT.